

پیام رهبر انقلاب به آسیب دیدگان زلزله

صفحه ۴

یکشنبه ۱۹ آبان ۱۳۹۸ | ۱۲ ربیع الاول ۱۴۴۱ | دسامبر ۲۰۱۹ | سال دوازدهم | شماره ۲۷۸۶ | ۸ صفحه | آرتومان

تیتراهای امروز

بعیدی نژاد درباره کاهش تعهدات هسته ای ایران مطرح کرد

زمنزمنه‌های خروج از ان پی تی

صفحه ۲

گزارش «وطن امروز»: مصطفی کلبایی افسوس و روندی که به «مطرب» ختم شد!

رایبین هود را گیشه گشت

صفحه ۸

«وطن امروز» از آخرین وضعیت آلودگی هوای پایتخت و بی توجهی مسؤولان شهری گزارش می‌دهد

تهران با دود!

صفحه ۴

آینده مبهم امنیت اروپا، باعث سر باز کردن شکاف میان فرانسه، آلمان و آمریکا شده است

تاریکنای ناتو

■ سفیر سابق فرانسه در واشنگتن، اروپایی‌ها را به شتر مرغ‌هایی تشبیه می‌کند که تحمل محو شدن تصویر دلخواه خود از جهان پیرامون را ندارند. این دیدگاه واقع گرایانه بخوبی موضع فعلی پاریس را توجیه می‌کند

همین صفحه

نگاه

جمله‌سازی اروپا با واژگان «برجام» و «فای تی اف»

۲ بازی و یک هدف!

[نوید مؤمن]

تروئیکس‌ای اروپا همچنان به بازی هدفمند ضدایرانی خود در زمین کاخ سفید ادامه می‌دهد. «ژان ایو لودریان»، وزیر خارجه فرانسه اخیرا بدون اینکه کمترین اشاره‌ای به خروج آمریکا از برجام و بی‌تعهدی اروپا در تامین منافع ایران در توافق هسته‌ای کند، هشدار داد کاهش تعهدات برجامی کشورمان، منتج به پیچیده و سخت‌تر شدن معادلات بازی میان ایران و غرب خواهد شد. وی تاکید کرد: «اگر ایران توافق مدنظر فرانسوی‌ها را بپذیرد، می‌تواند در ازای عقب‌نشینی کامل از گام‌های کانگهداری بانک‌ها یک امر ثابت و اخلاقی است یا یک متغیر سیاسی که بسته به شرایط باید با آن رفتار کرد؟

تاکنون منطقی مرکزی حمله به بنگاهداری بانک‌ها آن بوده که بانک به عنوان واسطه وجوه باید صرفا وام‌دهی کنند و وجود هر نوع دارایی دیگر مگر تسهیلات یا شقوق آن در بالای ترازنامه بانک‌ها مانع از این کارکرد است. به بیان دیگر فرض بر این بود که خروج بانک از بنگاهداری ظرفیت جدیدی را ایجاد می‌کند که «لاید» منجر به افزایش وام‌دهی

بانک‌ها (اعم از قرض الحسنه یا تسهیلات مبادله‌ای و مشارکتی) خواهد شد. به عنوان یک بخش لازم از این ادبیات با انواع مشارکت حقوقی بانک‌ها در دارایی‌های مختلف مقابله می‌شد و نیز حتی بازوی ورود بانک‌ها به بازار سرمایه (تامین سرمایه‌ها) هم مورد هدف مانده و ۱۶ و ۱۷ قانون رفع موانع تولید بوده است. اما آیا این

زنجیره استنادل همیشه صحیح است؟

اگر فرض کنیم که «افزایش تسهیلات‌دهی زلاتان ابراهیموویچ طی ۴ سالی که با دلارهای گازی قطری‌ها برای تازه به دوران رسیده‌های پارسی بازی کرد، هیچ جام اروپایی بزرگی برای بی‌اس‌جی بالای سر نبرد، با این حال این شهروند نوین اروپایی که در اصل یک مسلمان زاده بوسنیایی تبعه سوئد است، تاثیر عمیقی بر نسل جدید فرانسه و اروپای معاصر تنومند مثلا با اینکه حالا ۳ فصلی می‌شود این مهاجم تنومند انگلیس و سپس آمریکا ترک کرده اما هنوز هم اصطلاح «زلاتان کردن» (به معنی انجام کار خارق‌العاده) که فرانسوی‌ها آن را از ادبیات مدرن سوئد وام گرفته‌اند ورد زبان پارسی‌های مدعی رهبری سیاسی – فرهنگی اروپاست. فعلی که از گل‌ها و حرکات خارق‌العاده این یاغی سرشناس دنیای فوتبال الهام گرفته شده و با هر بار تکرار آن توسط نسل جدید فرانسوی و اروپایی، جنازه بنیانگذاران کلاسیسیسم و مدرنیسم و دیگر سنت‌های مشترک غربی در گور می‌لرزد.

دکتر مجید شاکری

کارشناس اقتصادسیاسی

برای مدت طولانی بنگاهداری بانک‌ها هم در ادبیات رسانه‌ای و هم در ادبیات تکنینی ایران به عنوان یک عمل مذموم و ضد توسعه‌ای تقیح شده است. عدم خروج بانک‌ها از بنگاهداری هم در قانون وجوه با تشکیک بسیار مواجه است و تا حدودی کنار گذاشته شده است. آنچه بانک را بانک می‌کند نه صرفا واسطه‌گری بین دارنده سپرده و متقاضی تسهیلات بلکه توان خلق پول بانکی است و این توان ناشی از ضمانت بانک مرکزی برای پول بانک‌هاست (دسترسی بانک به بازار بین بانکی و ذخایر). خلق پول بانک‌ها است که بعدتر در سپرده‌ها می‌نشیند و در کنار اسکناس و مسکوک نقدینگی را می‌سازد و به بیان دیگر در بخش بزرگی از این فرآیند، تسهیلات است که به سپرده تبدیل می‌شود نه سپرده به تسهیلات

بنابراین اساسا تصمیمات سرمایه‌گذاری بانک‌ها محدود به اندازه سپرده جذب شده نیست که به صورت پیش فرض ظرفیت محدود به منابعی داشته باشد و مادر موقعیت انتخاب «تسهیلات‌دهی جدید» یا «بنگهداری» باشیم.

در عمل تسهیلات دهی محدود به ظرفیت‌های اقتصاد کلان و روند بازگشت تسهیلات یا سایر عوامل هدم کننده نقدینگی است. چه بسا اگر تصمیمات سرمایه‌گذاری بانک‌ها برای بنگاهداری به نحوی اتخاذ شود که ظرفیت اقتصاد به صورت عمومی برای دریافت – و اعطای – تسهیلات افزایش یابد، هم تسهیلات جدید ارائه شده به مراتب افزون شود و هم

وطن امروز

۱۸۱۱ سال و یک روز گذشت!

حمیدرضا آصفی در گفت‌وگو با «وطن امروز» با اشاره به اظهارات مداخله‌جو یانه رئیس فیفا درباره حضور بانوان در بازی‌های لیگ:

به اینفانتینو ربطی ندارد

صفحه ۶

«وطن امروز» درباره انحراف در اجرای قانون هدفمندی و افزایش نیافتن یارانه نقدی مردم گزارش می‌دهد

سرمه من کجاست؟

■ به جای مردم، شرکت‌های دولتی بر سر سفره رنگین یارانه‌ها نشسته‌اند

■ در ۶ سال گذشته هر سال سهم مردم از درآمد هدفمندی یارانه‌ها روند نزولی داشته است

■ در ۲ سال گذشته، برخلاف قانون ۱۰۵ هزار میلیارد تومان از درآمد هدفمندی یارانه‌ها به دولت و شرکت‌های دولتی داده شده است

■ سهم تولید از ۳۰ درصد به زیر ۲ درصد رسیده است

زمان تغییر مسیر در بنگاهداری بانک‌ها

توصیه به انجام تسهیل مقداری توسط بانک مرکزی است ولی برای این راه‌حل به دلایل متعدد (که نوشتار جداگانه‌ای را می‌طلبد) ظرفیت وسیع و عمیقی نه به لحاظ مدت و نه حجم قابل فرض نیست. مهم‌ترین و بهترین راه باقیمانده آن است که به نحوی به خود بانک امکان بازگرداندن اطمینان به اقتصاد را دهیم، چنانکه بانک باند می‌تواند به صورت مستقیم در شرایط عدم اطمینان بر بخشی از دارایی‌های خود به صورت مستقیم مدیریت کند و نیازی نیست نگران وقوع «تکول» باشد. همچنین بداند در شرایطی که انتظارات تورمی هنوز بالاست در صورت وقوع هر شوک پیش‌بینی نشده، دست‌کم بخشی از دارایی آن تسهیلات نیست و با تورم آب خواهد شد.

۳- وضعیت وخیم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در ۱۰ سال گذشته در سال ۹۸ به جایی رسیده که نرخ استهلاک با نرخ تشکیل سرمایه ثابت برابر شده است. این یعنی آنکه از سال ۹۹ در حال مصرف از موجودی سرمایه هستیم. برای کشوری که بخش اصلی رشد آن نه با تغییر بهره‌وری بلکه با افزایش موجودی سرمایه توضیح داده می‌شود، این یک خبر بسیار دردناک است. همزمان مطالعه‌م که وضع موجود امید به اثر ضد چرخه‌ای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای خروج از رکود فراهم نمی‌کند، در این شرایط باز بانک‌ها هستند که (در کوتاه مدت) به دلایلی که بخشی از آن در بند قبل ذکر شد، انگیزه عملکرد ضد چرخه‌ای و تلاش برای خروج از رکود دارند.

با افزایش اندازه اقتصاد (و نیز افزایش اندازه ترازنامه بانک) تحمل آن برای بزرگ شدن مانده تسهیلات افزون شود (اعم از جاری و معوق). به عنوان مثال تعیین بنگاهداری بانک به عنوان ابتدای یک زنجیره ارزش افزوده به خودی خود ظرفیت جدید وام ستانی در کل زنجیره را فراهم می‌کند در حالی که حضور بانک در ابتدای زنجیره (به صورت مشارکت حقوقی) اطمینان به شار اعتبار در کل زنجیره و بازگشت‌پذیری تسهیلات را هم افزون می‌کند. این سطح از اطمینان را هرگز نمی‌توان با مشارکت مدنی یا عقود مبادله‌ای به‌دست آورد. به بیان دیگر مشروط به شرایطی می‌توان وضعیتی را طراحی کرد که با هم‌افزایی بنگاهداری و جذب تسهیلات جدید مواجه باشیم نه انتخاب بین یکی از این دو.

۲- نکته مهم‌تر آنکه اکنون شرایط خاص اقتصاد ایران، باعث شده به‌رغم افزایش قابل توجه ذخایر در دسترس بانک‌ها عملا میزان وام‌دهی جدید حقیقی آنها افزایش نیابد. عدم اطمینان‌های جدی در اقتصاد اعم از افزایش شدید تسهیلات معوق، خود را به صورت عدم افزایش وام‌دهی و نیز عدم افزایش نرخ بازار بین بانکی به‌رغم رشد شدید تورم نشان داده است. منابع ارزان(نسبت به تورم) و حجیم (به‌دلیل افزایش شدید ذخایر در دسترس) باعث افزایش وام‌دهی نشده است، به طریق اولی به فرض قابل واگذاری بودن دارایی‌ها (که برای همه انواع دارایی‌ها مصداق فوری ندارد) منابع ناشی از آن لزوما باعث افزایش وام‌دهی نخواهد شد. در چنین شرایطی یک برخورد کتابی با مسأله،

تاریکنای ناتو

[شروین طاهری]

مکرون نماد آشنفنگی هویتی اروپای دوران گذار از استعمار قدیم و جدید غربی به سوی نظم نوین بین‌المللی محسوب می‌شود که اثر وضعی این آشنفنگی دوران گذار در فرانسه و بسیاری دیگر از کشورهای هم‌قاره‌ای‌اش خود را به شکل نوعی از بنیادریسم بدلی می‌نمایاند، چرا که اساسا دیگر اروپا اکنون قدرت نیست.

او از یک‌سو به عنوان مهره نظام سلطه کنونی به سرمداری روتشیلدها و دیگر بانکداران یهودی اروپا و امریکاشناخته می‌شود واز سوی دیگر به‌خاطر جوانی و انعطاف‌پذیری‌اش، امیدی استن برای برون‌رفت از بن‌بستی که همان‌ها در سیاست و جامعه و اقتصاد پدید آورده‌اند. اگرچه مکرون در زمینه فعالیت خود به

تلاطم هویتی‌ای شده است.

نوجوانی که با معلم خودش که ۲۰ سال از او بزرگ‌تر است ازدواج کرده بود، پس از مدتی اشتغال به عنوان کارمند بانک روتشیلدها: جایگاه یک اقتصاددان محافظه کار چپ‌گرا وارد سیاست و مشخصا حزب سوسیالیست شد اما ۲ سال بعد او با خواندن فاتحه برای حزب خود و رئیس‌جمهور مفتضح آن، فرانسوا اولاند، در قامت یک نامزد فوق‌لیبرال با حمایت سفته‌بازان وال‌الاسترت وارد انتخابات سال ۲۰۱۷ فرانسه شد در حالی که مواضع اقتصادی‌اش نیز کاملا راست‌گرایانه شده بود. اما در مواجهه با اعتراضات صنفی و کارگری که اوج آن قیام یک‌ساله جلیقه‌زرها بود، رئیس‌جمهور صورتی لیبرال در قامت یک دیکتاتور سر‌کوگر با مشت آهنین ظاهر شد. طبعاً ظهور چنین رهبر جوان و جاه‌طلبی با مواضع و شخصیتی چنین متغیر و متلاطم چاره‌ای برای نظام فرانسه جز فروغلتیدن در آغوش بنیادریسم نوین نمی‌گذارد.